

ASF

Afrykański pomór świń

Broszura Informacyjna

JAK CHRONIĆ GOSPODARSTWO PRZED ASF?

- Przestrzegaj wymagań określonych w przepisach prawnych.
- Wprowadzaj do gospodarstw świnie oraz paszę z pewnego źródła.
- Zmieniaj odzież i buty przed wejściem do chlewni.
- Myj i dezynfekuj ręce przed wejściem do chlewni.
- Dbaj o czystość sprzętu używanego w gospodarstwie szczególnie do obsługi świń.
- Ogranicz do niezbędnego minimum dostęp do chlewni osób postronnych.
- Zabezpiecz gospodarstwo przed dostępem zwierząt dzikich.

KRAJOWE PRZEPISY PRAWNE

Zwalczanie afrykańskiego pomoru świń odbywa się w szczególności na podstawie przepisów:

- ustawy z dnia 21 listopada 2025 r. o zdrowiu zwierząt (Dz. U. z 2025 r. poz. 1795);
- rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 marca 2026 r. w sprawie środków zwalczania afrykańskiego pomoru świń (Dz. U. z 2026 r. poz. 344).

Powiatowy Lekarz Weterynarii (PLW) zwalczając ASF wprowadza środki w sprawach indywidualnych, zgodnie w art. 25 ustawy o zdrowiu zwierząt (decyzja administracyjna PLW).

Jednocześnie zgodnie z art. 27 ustawy powiatowy lekarz weterynarii wprowadza na obszarze swojej właściwości środki zwalczania chorób określone w drodze rozporządzenia – aktu prawa miejscowego.

Jeżeli konieczne jest zastosowanie wskazanych w ustawie środków na obszarze większym niż obszar powiatu, wówczas powiatowy lekarz weterynarii informuje wojewódzkiego lekarza weterynarii, który występuje z wnioskiem do Wojewody.

Wojewoda wydaje rozporządzenie na podstawie art. 28 ust 3 ww. ustawy.

ROZPORZĄDZENIE WYKONAWCZE KOMISJI (UE) 2023/594

Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2023/594 z dnia 16 marca 2023 r. ustanawiającego środki szczególne w zakresie zwalczania chorób w odniesieniu do afrykańskiego pomoru świń oraz uchylającego rozporządzenie wykonawcze (UE) 2021/605 (Dz. Urz. UE L 79 z 17.03.2023 r., str. 65 z późn. zm.) stosuje się od dnia 21 kwietnia 2023 r.

Rozporządzenie ustanawia na określony czas środki szczególne w odniesieniu do afrykańskiego pomoru świń, które mają być stosowane przez państwa członkowskie, dotknięte tą chorobą, na których terytorium występują obszary objęte ograniczeniami I, II lub III wymienione w załączniku do ww. rozporządzenia.

Są to dodatkowe środki oprócz środków zwalczania chorób ustanowionych w rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2020/687 z dnia 17 grudnia 2019 r. uzupełniającym rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 w odniesieniu do przepisów dotyczących zapobiegania niektórym chorobom umieszczonym w wykazie oraz ich zwalczania (Dz. Urz. UE L 174 z 03.06.2020, str. 64, z późn. zm.).

Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2023/594 obowiązuje bezpośrednio i wprost na terytorium Polski.

OBSZARY WYZNACZANE W ZWIĄZKU Z ASF

Rozporządzenie 2023/594 w załączniku I zawiera wykaz obszarów objętych ograniczeniami w państwach członkowskich, w których wystąpiły ogniska ASF u świń lub u dzików lub narażonych na ryzyko choroby z powodu bliskości takich ognisk.

Te obszary objęte ograniczeniami są zróżnicowane w zależności od sytuacji epidemiologicznej i poziomu ryzyka w następujący sposób:

- obszar objęty ograniczeniami III - ustanawiany jest w związku z wykryciem ognisk ASF u świń,
- obszar objęty ograniczeniami II – ustanawiany jest w związku z wykryciem ognisk choroby u dzików;
- obszar objęty ograniczeniami I – obszar, na którym choroba nie występuje, stanowi strefę buforową pomiędzy obszarem objętym ograniczeni II lub III a pozostałą wolną częścią kraju.

Obszary wpisywane są przez KE do załącznika z uwzględnieniem ogólnej sytuacji epidemiologicznej w danym państwie członkowskim, na terenie poszczególnych jednostek administracyjnych oraz poziomu ryzyka jej rozprzestrzeniania się na sąsiednie obszary.

Na ww. obszarach zgodnie z przepisami rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2023/594 w przypadku wystąpienia ogniska afrykańskiego pomoru świń u utrzymywanych świń właściwy organ państwa członkowskiego ustanawia obszar objęty ograniczeniami zgodnie z art. 21 ust. 1 rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/687 i zgodnie z warunkami określonymi w tym artykule:

- obszar zapowietrzony – 3 km wokół ogniska;
- obszar zagrożony – dodatkowe 7 km od obszaru zapowietrzonego (łącznie 10 km wokół ogniska).

Aktualna mapa obszarów wyznaczonych na terytorium Polski znajduje się na stronach internetowych Głównego Inspektoratu Weterynarii.